

Predikan på Tacksägelsedagen 14 oktober 2018 Västerorts kyrkan

Lukas 17:11-19

Under sin vandring mot Jerusalem följde han gränsen mellan Samarien och Galileen. När han var på väg in i en by kom tio spetälska emot honom. De stannade på avstånd och ropade: "Jesus, mästare, förbarma dig över oss!" Då sade han till dem: "Gå och visa upp er för prästerna!" Och medan de var på väg dit blev de rena. En av dem vände tillbaka när han såg att han hade blivit frisk. Med hög röst prisade han Gud och kastade sig till marken vid Jesu fötter och tackade honom. Han var samarier. Jesus frågade: "Blev inte alla tio rena? Var är de nio andra? Är det bara den här främlingen som har vänt tillbaka för att ge Gud ära?" Och han sade till mannen: "Stig upp och gå. Din tro har hjälpt dig."

Jag vet inte om det är min eller människans generella svårighet att känna tacksamhet och att säga Tack som gör att jag dras till att predika om de nio som inte valde att rikta sin tacksamhet till Jesus. Det rimligaste hade ju varit att fokusera på Samarierna, invandraren, utlänningen, som när han blev frisk omedelbart vände tillbaka till Jesus som lite kryptiskt hade öppnat möjligheten för hans tillfrisknande med orden *Gå och visa upp er för prästerna*.

Skeptikern och ifrågasättaren i mig tänker ganska snart att det kanske var just de ord Jesus valde som gjorde att han vände tillbaka. Jag skäms lite vid tanken för det är klart att han mycket väl kan ha vänt tillbaka just av den stora tacksamhet han kände. Min skepsis kommer ur det att det inte är säkert att han som Samarier skulle få audiens till prästerna. Vissa regelverk då precis som nu var ju skapade för de som hörde till, en tidig variant på nationalism. Var ska papperslösa ta vägen idag, var ska de med utvisningshot ta vägen?

Ett annat besläktat uppslag som också det möjligen håller mig borta från det rimligaste uppslaget är den korta vägbeskrivningen som nämns i inledningen av texten *Under sin vandring mot Jerusalem följde han gränsen mellan Samarien och Galileen*.

Jesus söker sig ofta till gränsen, ibland går han över den. Som den där gången då han hade tagit sig över gränsen upp till Tyros och Sidon och mötte den Kanaanensiska kvinnan som i sin bön och i sin iver fick Jesus att tydligt ta ställning och överskrida sina gränser för kärlekens och livets skull.

Det är ju när vi närmar oss gränserna som det bränner till och kanske blir på riktigt angeläget, och då får vi väl lov att gå över gränsen nu och då.

I torsdags kväll på RUMMET här i kyrkan samtalade jag med Stå-upp-komikern och Vällingbybon Magnus Betnér och vi lyssnade till briljant saxofon- och flöjtmusik av Anderas Andersson. Magnus Betnér är en komiker som ofta balanserar på gränsen och nu och då går över den. Jag frågade om han inte drabbades av samvetskval i eftertankens kränka blekhet. Då förklarade han, utan att närmare gå in på de egna samvetsföreläelserna, att den pedagogiska modell han eftersträfvade handlar om att när han i någons tycke gick över gränsen så fick den personen eller de personerna känna på det som andra människor, kanske mer utsatta, kan känna när deras gränser kränks. En spännande pedagogik som inte alltid håller, eller som Magnus själv sa *Ibland handlar det bara om att sätta dit folk*.

Det är inte enkelt att förhålla sig till gränser och risken är stor att vi är så oroliga för att överträda dem att vi håller oss på behörigt avstånd. Och då riskerar livet, kyrkan, du och jag, bli lite tråkiga och det bränner liksom aldrig till, blir inte på riktigt angeläget; *Under sin vandring mot Jerusalem följde han gränsen mellan Samarien och Galileen*.

Nu har jag, för att slippa ta tag i min och människans oförmåga att känna och uttrycka tacksamhet, letat upp andra infallsvinklar på texten vars kärna denna dag är och måste vara att en av de tio som blev friska fattade att Jesus, att Gud själv, hade med hans tillfrisknande att göra så

han gjorde det enda rimliga och vände tillbaka och *med hög röst prisade han Gud och kastade sig till marken vid Jesu fötter och tackade honom*. Kunde det inte ha räckt med ett enkelt handslag? Var han tvungen att ta i så? Eller struntade han i förväntningar och kutym och helt enkelt släppte ut det som hjärtat var fullt av; en omåttlig tacksamhet för att livet återvänt. Ett beteende som vi skulle behöva träna oss i; att då och då sätta självklarheter i perspektiv och våga formulera den djupa tacksamheten. Kanske låter vi bli för att vi inte vet vart vi ska rikta tacksamheten. Att alltid och jämt rikta den till Gud kan kännas lite världsfrånvänt. När någon blir frisk efter att ha anlitat svensk sjukvård som generellt håller så hög kvalitet kan det kännas mer naturligt att vända sig just dit och säga Tack! Men samtidigt, tänker vi kanske, så är det deras jobb och ganska bra betalt har dom, i alla fall läkarna... och så snurrar vi bort oss i skepsis och ifrågasättande. Och om vi skulle, vilket vi säkert ofta gör, om vi skulle visa vår tacksamhet till läkare, sjuksköterskor, rörmokare, elektriker... alla dessa människor i samhällskroppen som bidrar till att livet återvänder nu och då... om vi skulle göra så... är det då ett sätt att medvetet inte tacka Gud?

Nej det tror jag inte. Guds skaparkraft och Guds kärlek och Guds vilja till mänskligt liv tar sig många uttryck. Det finns skäl och utrymme att tacka Gud såväl som elektrikern.

Det är kanske först och främst en attitydfråga; att träna sig i att tänka och visa sin tacksamhet. För det finns ett positivt och lite ödmjukt drag i att visa sin tacksamhet och då menar jag inte det lätt undfallande tackandet med mössan i handen utan den djupa förståelsen av att livet blir vackrare och vi blir vackrare och de vi möter blir vackrare om vi visar tacksamhet. Ibland när jag ringer eller besöker någon av våra äldre och sjuka medlemmar blir jag lätt generad för den tacksamhet de uttrycker. Jag svarar nog ofta; *Äsch det är bara mitt jobb*. Jag ska sluta svara så. Jag ska med tacksamhet ta emot den tacksamhet som ges mig, för den gör mig,

om inte vackrare, så i alla fall gladare och ger mig ny kraft och nytt mod. Det är den tacksamheten som många äldre och sjuka uttrycker som är den goda normen för tacksamhet.

Här i kyrkan har vi tacksägelsedagen till ära smyckat rummet med *Vad sommaren gav*, vid kyrkkaffet finns möjlighet att handla lite av allt det goda sommaren gav. Och nästan där, mitt i all prunkande prakt står en bägare med vin och ett fat med bröd. Måltiden som är tilltagen så att den räcker till alla och alla får vara med. Inom liturgi och teologi kallas nattvarden Eukaristi. Eukaristi är det samlande begrepp för nattvarden som alla kyrkor kan enas kring, ett begrepp som liksom struntar i alla olika tolkningar och synsätt, all teologisk mumbojumbo, alla gränssättningar av innanför eller utanför. Eukaristi betyder kort och gott Tacksägelse. Därför firar vi nattvard, eukaristi, på tacksägelsedagen.

Och så får vi fundera vidare på om vi i och med våra liv är de där nio som gick vidare utan att få fatt i tacksamheten eller om vi kanske då och då skulle kunna vara den tionde som med hög röst tackade Gud och alla de former som Guds skaparvilja och godhet tar sig. Och vi får fundera över hur vi förhåller oss till gränserna, när är det dags att gå så nära gränsen att vi riskerar att gå över gränsen, för människors, för Guds och för livets skull.

Vi ska strax sjunga Kerstin Anérs fantastiska text i psalm 27 *Du är större än mitt hjärta*. Hon skrev den 1946, ett år efter andra världskrigets slut, ett år efter atombomberna över Hiroshima och Nagasaki, händelser då begreppet naturvetenskap fick andra och mindre hedersamma betydelser.

I psalmen finns tron på Gud både som den överlägsna intelligensen, skaparkraften och som den kärleksfullt närvarande. Tack o lov för det!

Amen. Vi sjunger psalm 27